

УДК 339.138:334.716

ВПЛИВ РИНКОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ НА РОЗВИТОК МАШИНОБУДІВНИХ ПІДПРИЄМСТВ

БАЛАНОВИЧ АННА МИКОЛАЇВНА, викладач, Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця, Харків, Україна

Анотація - **Машинобудівний комплекс України об'єднує понад 30 великих галузей та понад 50 підгалузей, тому надзвичайно актуальним постає питання визначення характеру впливу ринкових тенденцій на розвиток підприємств машинобудування.**

Ключові слова: **ринкові тенденції, розвиток, підприємство, машинобудівні підприємства.**

Сучасні трансформації в сфері діяльності суб'єктів ринку нерозривно пов'язані зі змінами зовнішнього середовища. Вітчизняні підприємства відчувають на собі зростаючий вплив зовнішніх чинників, динаміка яких має здебільшого непередбачуваний характер. В умовах підвищення динамізму ринку товарів і послуг виникає об'єктивна необхідність не тільки прогнозування існуючих ринкових тенденцій, але й виявлення їх впливу на розвиток промислових підприємств. Надзвичайно актуальним постає питання визначення характеру впливу ринкових тенденцій на стан конкурентного середовища підприємств машинобудування, як основи конкурентоспроможності країни

Науково-теоретичні аспекти стратегічного управління, основою якого є стратегія розвитку підприємства, обґрунтовано в роботах відомих вчених, а саме Н. Аванесової [1], В. Гончарова [3], М. Кизима [6], І. Максименка [4], В. Оберемчука [5], Т. Степанової [5], В. Пономаренка [6], О. Тридіда [6] тощо. Незважаючи на широкий спектр наукових напрацювань з цієї проблематики, питання

виявлення впливу саме ринкових тенденцій на розвиток промислових підприємств залишаються недостатньо розкритими.

До найважливіших галузей промисловості усіх розвинених країн належить машинобудування, воно має вплив на ефективність і продуктивність всіх сфер економіки будь-якої країни: машинобудування займається виробництвом машин та устаткування, які забезпечують виробництво товарів і послуг підприємствами інших галузей, стимулюючи тим самим їхній розвиток[7]. Саме в цій галузі закладається база для зростання продуктивності праці, створюються засоби виробництва, фактори, які сприяють збереженню енергетичних ресурсів, зниженню матеріаломісткості та підвищенню якості продукції. Тому дослідження стану та тенденцій розвитку машинобудівного комплексу, виявлення проблем та визначення перспектив є актуальним і своєчасним, бо Україна має великий потенціал природних та інтелектуальних ресурсів, щоб займати провідне місце серед країн світу у сфері машинобудування[2].

На сьогодні машинобудування розглядається як найбільший комплекс, від діяльності якого залежить конкурентоспроможність товарів і послуг як на внутрішньому, так і на зовнішньому ринках. Негативні явища, які принесли з собою неефективна приватизація та тінізація економіки, позначилися на машинобудівному комплексі, призвели до загострення криз на підприємствах галузі, наслідком яких стало зростання неплатежів

та скорочення виробництва. Складні умови, в яких опинився машинобудівний комплекс України, перш за все, стали наслідками поєднання світової фінансової кризи та внутрішніх проблем. Машинобудування України, на відміну від інших держав світу, базується на технологіях, що залишилися з часів Радянського Союзу, це знижує її конкурентоспроможність на світовому ринку [2].

Визначення впливу ринкових тенденцій є одним із важливих аспектів обґрунтування напрямів розвитку підприємства. Необхідність проведення аналізу ринкових тенденцій обумовлюється потребою у врахуванні характеру впливу факторів (як позитивного, так і негативного) при формуванні, реалізації та коригуванні стратегії розвитку підприємства [8]. Отже, обґрунтування стратегії розвитку повинно відбуватися з урахуванням ринкової ситуації та наявних ресурсів у підприємства для її реалізації. Тобто важливе значення має як дослідження зовнішнього середовища (аналіз ринкових тенденцій), так і внутрішнього (аналіз фінансових, матеріальних, техніко-технологічних, кадрових, інформаційних ресурсів).

Список використаної літератури

1. Аванесова Н. Е. Стратегічне управління підприємством та сучасним містом : теоретико-методичні засади : монографія / Н. Е. Аванесова, О. В. Марченко ; Харків. нац. ун-т буд-ва та архітектури. – Харків : Щедра садиба плюс, 2015. – 195 с.

2. Афанасьєв Б. В. Економіка підприємств машинобудування України: сучасний стан та перспективи розвитку / Б. В. Афанасьєв // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Економічні науки». – 2014. – Вип. 8. – Ч. 7. – С. 71–74.

3. Гончаров В. М. Формування стратегії управління розвитком промислового підприємства на основі показників ефективності : монографія / В. М. Гончаров, Н. В. Макаренко. – Луганськ : Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2007. – 136 с.

4. Максименко І.О. Формування стратегії управління економічним розвитком підприємства (на прикладі підприємств легкої промисловості) : автореф. дис ... канд. екон. наук: 08.00.04 / Інна Олександрівна Максименко . – Київ : Б.в., 2010 . – 20 с.

5. Степанова Т.А. Формирование стратегии развития предприятия в условиях изменчивой внешней среды / Т. А. Степанова, А. С. Квилинский, О. В. Сюзьева // Наукові праці ДонНТУ; Серія «Економічна». – 2009. – № 36–1. – 313с. – С. 147–154.

6. Пономаренко В. С. Стратегія розвитку підприємства в умовах кризи: монографія / В. С. Пономаренко, О. М. Тридід, М.О. Кизим. – Харків : Вид. Дім «ІНЖЕК», 2003. – 328 с.

7. Чумакова Т.М. Аналіз сучасного стану машинобудівного комплексу України [Електронний ресурс] / Режим доступу - <http://www.nbu.gov.ua>

8. Шапуров О.О. Стан і тенденції розвитку машинобудування // Актуальні проблеми економіки. – 2009. – №3. – С. 57–63

Автор

БАЛАНОВИЧ АННА МИКОЛАЇВНА, викладач, Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця (anyanyuta@gmail.com).

Тези доповіді надійшли 07 лютого 2017 року.

Опубліковано в авторській редакції.